

Leerdoelen Spraaktaal Kids

Ik ben ik!

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kent het onderscheid tussen voor- en achternaam, roepnaam en troetelnaam
- kan benoemen wanneer en waar hij/zij geboren is
- kan aan iemand die niet kan zien uitleggen hoe hij/zij eruitziet
- kan benoemen waarom hij/zij zich een jongen/meisje voelt
- kan benoemen hoe hij/zij de afgelopen jaren veranderd is
- kan oplossingen bedenken voor het omgaan met onaangename situaties
- kan benoemen wat hij/zij goed kan en wat nog niet zo goed, op school en thuis, binnen en buiten
- kan onderscheid maken tussen belangrijke en minder belangrijke vaardigheden
- kan benoemen wat hij/zij graag wil leren
- kan iets noemen dat hij/zij een jaar geleden (vorige groep) nog niet kon, maar nu wel

Leren wat je voelt: herkennen, benoemen en omgaan met emoties

Het kind

- kan met behulp van stickers naast de vier basisemoties ten minste drie extra emoties benoemen
- kan benoemen waaraan hij/zij merkt hoe hij/zij zich voelt
- kan benoemen waaraan hij/zij ziet hoe een ander zich voelt
- kan benoemen hoe hij/zij zich voelt over het jongen of meisje zijn
- kan benoemen hoe hij/zij zich voelt over de dingen die hij/zij nog niet zo goed kan
- kan benoemen of laten zien hoe hij/zij zich voelt in sociaal gezelschap (verjaardag)
- kan benoemen waar hij/zij trots op is en waarom
- kan iets vertellen over eigen gevoelens van schaamte
- kan benoemen wat hij/doet als hij/zij zich schaamt
- kan onderscheid maken tussen schaamte en valse schaamte

Leren wie de ander voor jou is en jij voor de ander: interactie, communicatie, afstemming

Het kind

- kan onderscheid maken tussen zelfbeeld en beeld dat een ander van hem/haar heeft
- kan vertellen over de eigen gezinssituatie
- kan met een ander converseren over voorkeuren
- kan met een ander converseren over leuke en minder leuke eigenschappen van zichzelf en de ander
- kan benoemen wie en wat hij/zij nodig heeft om moeilijke dingen (beter) te leren
- kan met een ander discussiëren over willen en mogen (argumenten)
- kan iets vertellen over een situatie waarin een ander trots was op hem/haar

Leren hoe je in de wereld staat: feiten, voorkeuren

Het kind

- kan vertellen wat hij/zij vindt van de eigen naam, sekse en het eigen uiterlijk
- kan benoemen wat hij/zij leuk en niet leuk vindt

Mijn lijf

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kan iets vertellen over de beleving van het eigen lichaam
- kan benoemen wat het eigen gezicht voor een ander herkenbaar maakt
- kan iets vertellen over de eigen waarneming van geluid, beeld, smaak en geur
- kan de geslachtsdelen in eigen woorden benoemen
- kan zelf opgeroepen beelden gebruiken om woorden makkelijker te onthouden
- kan benoemen waardoor zijn/haar hersenen overbelast kunnen raken
- kan benoemen of laten zien wat er door de puberteit verandert aan zijn/haar lijf

Leren wie de ander voor jou is en jij voor de ander: interactie, communicatie, afstemming

Het kind

- kan benoemen of laten zien welke delen van het lichaam door iedereen mogen worden aangeraakt
- kan benoemen of laten zien welke delen van het lichaam door niemand mogen worden aangeraakt
- kan benoemen of laten zien welke delen van het lichaam als kwetsbaar worden ervaren
- kan benoemen welke aanrakingen hij/zij (niet) prettig vindt
- kan (on)gewenstheid van aanraking koppelen aan de aard van de relatie met iemand
- kan benoemen hoe hij/zij zich voelt bij het douchen na gym
- kan iets vertellen over de eigen groei en ontwikkeling (puberteit) in relatie tot die van leeftijdgenoten
- kan benoemen bij wie hij/zij terecht kan met vragen rond de puberteit

Leren hoe je in de wereld staat: feiten, voorkeuren

Het kind

- kan met hulp iets vertellen over de hersenen: waarnemen, denken, doen en reflexen
- kan benoemen wat zijn/haar voorkeurszintuig is
- kan benoemen wat er in het lichaam van binnen naar buiten gaat en wat van buiten naar binnen
- kan onderscheid maken tussen de buiten- en de binnenkant van het lichaam
- kent de namen van de organen en hun functie
- kent de belangrijkste onderdelen van het skelet
- kan de eigen kledingstijl benoemen

Mijn wereld

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kan beargumenteren waarom hij/zij iets kiest

Leren wie de ander voor jou is en jij voor de ander: interactie, communicatie, afstemming

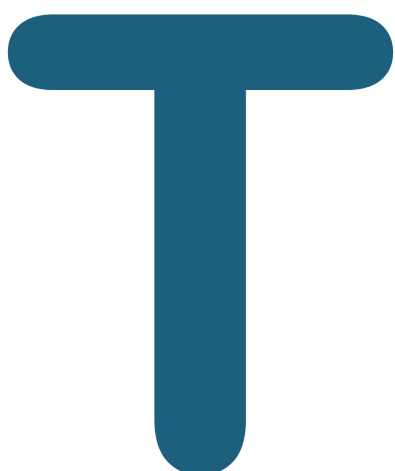
Het kind

- kan iets vertellen over de eigen gezinssituatie
- kan benoemen hoe oud de gezinsleden zijn
- kan benoemen met welke gezinsleden hij/zij wat graag doet
- kan benoemen wat hij/zij graag doet met het hele gezin
- kan benoemen wat speciaal is aan de band met specifieke gezinsleden
- kan benoemen waar de ouders geboren zijn
- kan converseren over vroeger
- kan met behulp van een stamboom benoemen hoe de eigen familie in elkaar zit en welke taal of talen daarbij horen
- kan iets vertellen over de eigen beleving van familiebijeenkomsten
- kan benoemen wie zijn/haar vrienden zijn
- kan benoemen wat belangrijk is in vriendschappen
- kan benoemen wat hij/zij moeilijk/makkelijk vindt in de omgang met leeftijdgenoten
- kan benoemen wat hij/zij moeilijk/makkelijk vindt in de communicatie met leeftijdgenoten
- kan benoemen hoe hij/zij omgaat met ruzie krijgen/maken
- kan laten zien welke mensen hij/zij aardig vindt en voor welke mensen hij/zij verlegen of (een beetje) bang is
- kan op een cirkel laten zien welke mensen emotioneel dicht bij hem/haar staan en welke ver(der) weg

- kan overeenkomsten en verschillen benoemen tussen zichzelf en ouders, zichzelf en leeftijdsgenoten

Leren hoe je in de wereld staat: feiten, voorkeuren

- kan benoemen waar hij/zij zich (niet) veilig voelt (binnen- en buitenshuis) en waarom
- kan in een doolhof laten zien hoe groot zijn/haar wereld is: waar komt het kind alleen, met ouders, met vriendjes?

Mijn tijd

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kan benoemen wat zijn/haar bedrituelen zijn
- kan iets vertellen over zijn/haar vrije tijdsbesteding
- kan vertellen over de eigen beleving van in slaap vallen, slapen, dromen, wakker worden

Leren wie de ander voor jou is en jij voor de ander: interactie, communicatie, afstemming

Het kind

- kan zichzelf positioneren op een levenslat, tussen mensen die jonger en mensen die ouder zijn dan hij/zij
- kan met hulp van de stickers converseren over wat hij/zij leuk/niet leuk en moeilijk/makkelijk vindt op school
- kan aan een ander uitleggen wat hij/zij nodig heeft om dingen op school te kunnen begrijpen en onthouden
- kan vertellen of hij/zij vindt dat er op school voldoende rekening wordt gehouden met hem/haar

Leren hoe je in de wereld staat: feiten, voorkeuren

Het kind

- kan benoemen wat kinderrechten zijn
- kan kiezen wat hij/zij voor zichzelf belangrijke rechten vindt
- kan onderscheid maken tussen gezond en ongezond eten
- kan iets vertellen over bedtijden in relatie tot activiteiten en leeftijden
- kan zelfstandig boodschappen doen met een boodschappenlijstje
- kan benoemen hoe hij/zij naar school reist en hoeveel tijd dat kost
- kan iets vertellen over zijn/haar school

Mijn taal

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kan benoemen welke taal/talen hij/zij kent
- kan kiezen welke verhaaltips hem/haar kunnen helpen bij het vertellen van een verhaal

Leren wat je voelt: herkennen, benoemen en omgaan met emoties

Het kind

- kan een emotie laten zien met lichaamstaal

Leren wie de ander voor jou is en jij voor de ander: interactie, communicatie, afstemming

Het kind

- kan benoemen of ondersteunende gebaren voor hem/haar helpen bij het begrijpen van gesproken taal
- kan converseren over (mooie, rare, lelijke, grappige, vieze) woorden
- kan uitleggen hoe anderen hem/haar kunnen helpen bij het vertellen van een verhaal en wat zij vooral niet moeten doen
- kan samen met een ander een verhaaltje maken van vijf losse zinnen

Leren hoe je in de wereld staat: feiten, voorkeuren

Het kind

- kan iets vertellen over de functie van taal
- kan benoemen welke klasgenoten of buurtgenoten meertalig zijn en welke talen zij spreken
- kan benoemen wat de functie is van gebarentaal
- kan benoemen welke klanken hij/zij moeilijk uit elkaar kan houden en/of kan uitspreken
- kan het verschil benoemen tussen klinkers en medeklinkers
- kan benoemen wat letters, woorden, zinnen en verhalen zijn
- kan een gedichtje maken

Spraaktaal

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kan iets vertellen over de eigen taalontwikkeling (uiten en begrijpen)
- kan het verschil benoemen tussen (problemen met) taal vroeger en (problemen met) taal nu
- kan benoemen wat bij hem/haar de problemen zijn die horen bij TOS
- kan iets vertellen over innerlijke taal, het stemmetje in zijn/haar hoofd
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om gevoelens te benoemen
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om activiteiten te plannen
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om een opdracht beter te onthouden
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om te schakelen tussen activiteiten
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om het eigen gedrag te sturen
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om te kiezen
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om oplossingen te verzinnen
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om vooruit te kijken (als ... dan ...)

Leren wat je voelt: herkennen, benoemen en omgaan met emoties

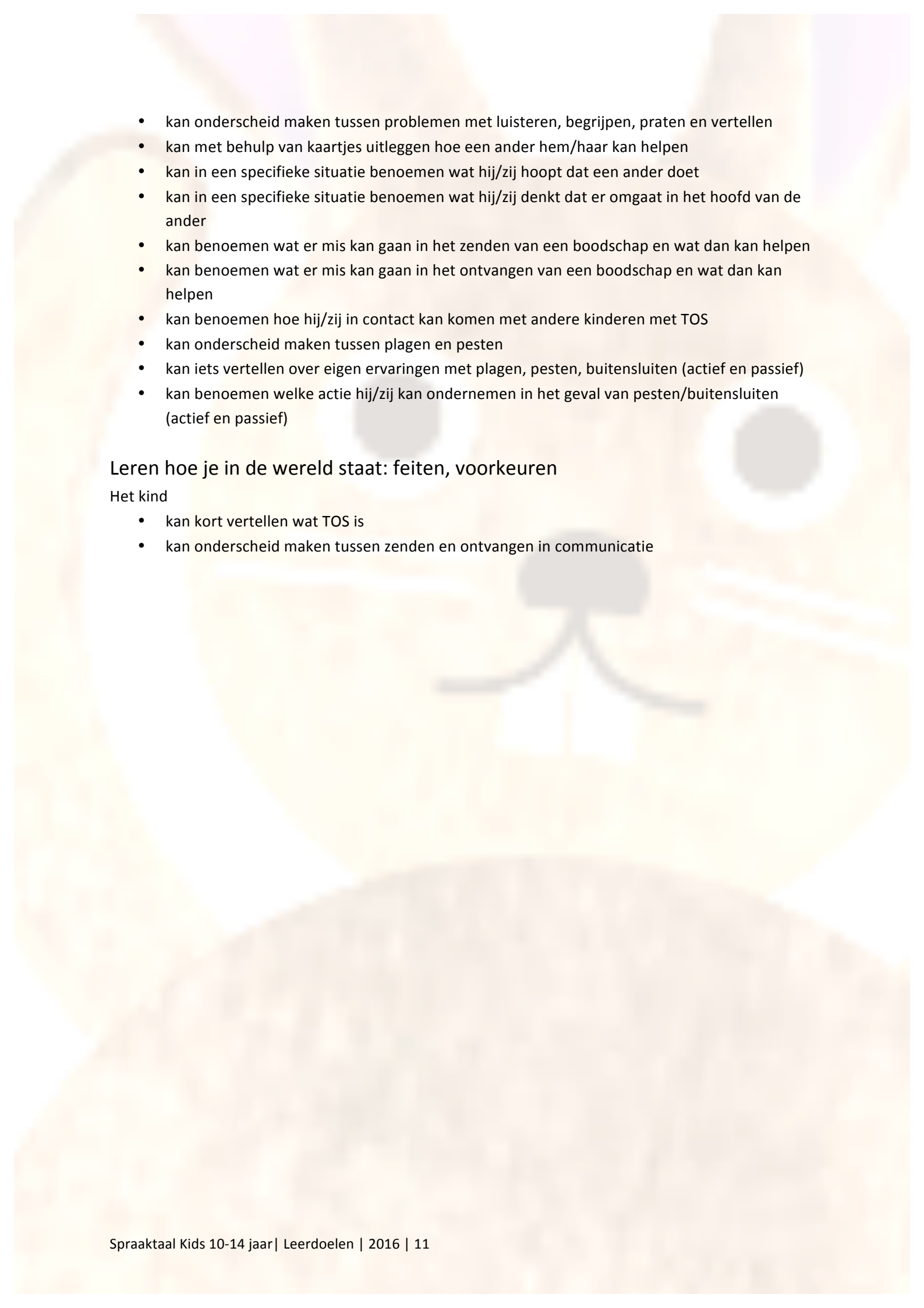
Het kind

- kan vertellen of laten zien hoe hij/zij zich voelt over taal
- kan laten zien hoe hij/zij emoties uit in lichaamstaal
- kan emoties rondom plagen, pesten en buitensluiten benoemen
- kan het stemmetje in zijn/haar hoofd gebruiken om zichzelf emotioneel te ondersteunen in een spannende situatie
- kan laten zien waarom hij/zij trots is op zijn/haar leven met TOS

Leren wie de ander voor jou is en jij voor de ander: interactie, communicatie, afstemming

Het kind

- kan met behulp van kaartjes aan een ander uitleggen wat zijn/haar problemen zijn met TOS

-
- kan onderscheid maken tussen problemen met luisteren, begrijpen, praten en vertellen
 - kan met behulp van kaartjes uitleggen hoe een ander hem/haar kan helpen
 - kan in een specifieke situatie benoemen wat hij/zij hoopt dat een ander doet
 - kan in een specifieke situatie benoemen wat hij/zij denkt dat er omgaat in het hoofd van de ander
 - kan benoemen wat er mis kan gaan in het zenden van een boodschap en wat dan kan helpen
 - kan benoemen wat er mis kan gaan in het ontvangen van een boodschap en wat dan kan helpen
 - kan benoemen hoe hij/zij in contact kan komen met andere kinderen met TOS
 - kan onderscheid maken tussen plagen en pesten
 - kan iets vertellen over eigen ervaringen met plagen, pesten, buitensluiten (actief en passief)
 - kan benoemen welke actie hij/zij kan ondernemen in het geval van pesten/buitensluiten (actief en passief)

Leren hoe je in de wereld staat: feiten, voorkeuren

Het kind

- kan kort vertellen wat TOS is
- kan onderscheid maken tussen zenden en ontvangen in communicatie

Als ik later groot ben

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kan onderscheid maken tussen werken met je handen en werken met je hoofd
- kan benoemen of hij/zij denkt dat het gewenste beroep al dan niet haalbaar is en waarom
- kan benoemen of hij/zij liever met de handen, het hoofd of een combinatie werkt en waarom
- kan benoemen wat hij/zij wil worden, wil kunnen (over 1-10 jaar) en wil leren

Leren hoe je in de wereld staat: feiten, voorkeuren

Het kind

- kan benoemen wat hij/zij later wil worden en waarom
- kan benoemen wat het beroep is van zijn/haar ouders en waarom zij hun beroep hebben gekozen
- kan benoemen of dat beroep hem/haar leuk lijkt en waarom
- kan benoemen hoe, waar en met wie hij/zij later wil wonen

Ik in het kort

Leren wie je bent: zelfbeeld, zelfkennis, zelfvertrouwen, zelfsturing

Het kind

- kan aan anderen vertellen en laten zien wie hij/zij is